

berg, prelegoj pri „La laponoj kiel kultura popolo” de prof-o B. Collinder, — „La kimraj artofestoj” de Reto Rossetti, — „El la mirinda naturo” de C. Støp-Bowitz, — „Astronomiaj sensacioj” de prof-o K. Lundmark, — „Ĉefprincipoj de la nuntempa internacia juro” de prof-o d-ro Ivo Lapenna, — „El la fronto kontraŭ la malamikoj de la kulturplantoj” de d-ro P. Neergaard, — „La kalevala kulturo” de Vilho Setälä, — „Pri la sveda kooperativa movado” de rektoro S. A. Stahre, kaj „Du svedaj humoristoj kaj unu hungaro” de F. Szilagyi.

Ĉiuj el ili estas same legindaj. Se mi tuŝas kelkajn el ili aparte, tio neiel signifas ke la aliaj estas malpli ŝatindaj. S-ro Rossetti komencas sian paroladon per spritaĵoj kaj vortludoj kiajn ni konas de li, li rakontas pri la malnovaj bardofestoj kaj -konkursoj en Kimrujo, pri la malfacilaj reguloj de ilia poezio, kaj kiel la produktado de falsaj dokumentoj fare de iu iom stranga, sed genia kimro, antaŭ 150 jaroj, revivigis tiujn artofestojn, kie oni konkuras pri muziko kaj poezio, kaj ekspozicias artaĵojn kaj artmetiaĵojn kaj produktaĵojn de hejma manlaboro. S-ro Rossetti proponis ke ni aranĝu ion similan dum niaj Universalaj Kongresoj. La kunveno decidis unuanime rekomendi al la UEA-komitato la enkondukon de tiaj artkonkursoj.

S-ro Støp-Bowitz rakontas al ni ĉiajn interesaĵojn pri vermoj, araneoj, skorpioj, aŝterioj aŭ marsteloj, pri inkŝpruciguloj kaj formikoj, kiujn ni povos rakonti al niaj infanoj.

La prelego de prof-o Lundmark temas pri la evoluo de la bildo kiun la homoj havis kaj havas de la universo ek de la antikvaj tempoj ĝis la nuno.

S-ro Setälä mirigas nin per tio ke la kalevala epopeo (aperis 33 grandaj volumoj kun entute 1,4 milionoj da versoj!) transvivis tra unu ĝis du jarmiloj per la buŝa tradicio de analfabetoj! Nur en 1815 oni komencis kolekti la materialon, noti la kantojn kiujn sciis parkere nelegipovaj vilaĝanoj. La rekordon havas virino kiu sciis 32000 versojn!

Mi rimarku ankoraŭ ke la libro enhavas nur malmultajn ĝenajn preserarojn. Unu el ili troviĝas sur paĝo 58a, malsupre, kie staras „nesekaj” anstataŭ „neseksaj”. Evidente, ankaŭ, la bildoj 1 kaj 2 interŝanĝiĝis sur paĝoj 59 kaj 61.

S-ro Lapenna ŝokis min per la uzo de „direkte” anstataŭ „rekte” (paĝo 46), pri kiu mi dubas ĉu ĝi estas preseraro aŭ eĉ simpla skriberaro, ĉar la saman vorton ĉe la sama aŭtoro mi jam renkontis en Suda Stelo. La fakto ke pluraj naciaj lingvoj uzas en tiaj kazoj similajn esprimojn [direct(ly), k.s.] por ni ne estu motivo imiti tion en Esperanto. Tia uzo ja ne konformas al la signifo de la radiko „direkt”.

Resume: neniun bedaŭros la aĉeton de ĉi tiu libreto.

W. P. R.

La redaktoro regule ricevas esperantajn gazetojn el ĉiuj partoj de la mondo, pro kies alsendo li sincere dankas. Legindajn artikolojn li trovis en ĉiuj. Speciale atentigi li volas pri anglalingva artikolo de W. Solzbacher pri „Technical Vocabularies in Esperanto”, A Critical Study and Survey. Ĝi aperis en Amerika Esperantisto, speciala eldono. Prezo \$ 0.35. Amplekso: 24 paĝoj kun kovrilo. Titoloj de la paragrafoj:

Quotation from the Rockefeller Foundation Report. — How „International” are Technical Terms? — A Record of Achievement in Esperanto — „Authoritative” and „Experimental” Vocabularies — „International” and „Rational” Terminologies — The Publishers of Technical Vocabularies — A Research and Publishing Center — Quotation from Professor Björn Collinder. —

Listo de 106 fakaj vortaroj, kaj listo de kelkaj priaj libroj kaj artikoloj estas aldonitaj. La kovrilo mencias nombron da vortaroj nun haveblaj.

Interesajn artikolojn mi trovis en la unuaj kvar en tiu ĉi jaro numeroj de La Revuo Orienta. Mi atentigu speciale pri la „Deklaro de japanaj sciencistoj pri la problemo de paco” kiu aperis en la aprila numero.

En la Suda Stelo (Jugoslavujo) por Majo 1949 aperis interesa artikolo de d-ro Ivo Lapenna pri „Unu forgesita venko”, nome de la esperantistoj (s-roj Durrant kaj Lapenna) en la Internacia Kongreso de Lingvistoj, kiu okazis en Parizo en 1948. La nomitaj sinjoroj, dank’ al la atentemo, gardemo kaj agemo de parizaj geesperantistoj, tie fiaskigis intrigon de IALA-anoj. La artikolo meritas republikigon en „Esperanto” aŭ „Heroldo”.

408.92(05)

Esperantologio, Internacia Revuo por la Lingvistiko kaj Bibliografio de Esperanto, N-ro 1, Vol. 1 (p. 1-80), Aŭgusto 1949, redaktata de d-ro Paul Neergaard, Ak., Kopenhago. Formato: 263 × 177 mm². Prezo \$ 5.— por volumo ĉ. 280-paĝa.

Ni sincere gratulu la redaktoron, la aŭtorojn, kaj la tutan esperantistaron pro la apero de ĉi tiu bonega gazeto kun altkvalita enhavo

Post dulingva enkonduko de la redaktoro, sekvas interesa artikolo de V. Setälä pri „Lingva esprimkapablo kiel funkcio de la vortrezoro” (28 p.) kiu komparas la efikecon de la vortotrezoroj de kelkaj lingvoj, inter kiuj Esperanto. Dua artikolo, de prof-o Waringhien temas pri „La akuzativo en Esperanto, el teoria kaj interlingvistika vidpunkto”. Ĝi estas trafa defendo de la Esperanta akuzativo, kiu multe kontribuas al unusenceco, kie esprimoj en aliaj lingvoj — la aŭtoro donas multajn ekzemplojn el la franca kaj el Occidental — suferas de du-, tri- kaj eĉ ses-senceco! Tria artikolo de O. Reiersøl kaj R. C. Marble: „A Comparison between Word Formation in Esperanto and English”, kiu klare montras la grandajn avantaĝojn rezultantajn de la aŭtonoma vortfarado en Esperanto. Mi havas unu kritikon: kial oni ne aldonis esperantlingvan resumon al ĉi tiu anglalingva artikolo? Oni nepre aldonu resumon en Esperanto al ĉiu artikolo ne-esperantlingva. En la kvara artikolo d-ro J. Régulo Pérez skribas pri „Hispanidaj neologismoj en Esperanto” (eldorado, donhuano,

donkiĥoto, g(v)erilo, kaŭdilo, toreadoro (= taŭristo)]. Sekvas kvar paĝoj da „Bibliografio de esperantologia literaturo 1940-1948” de d-ro Paul Neergaard. Fine ankoraŭ kvar paĝoj kun informoj pri universitatoj kaj altlernejoj kie oni instruas Esperanton.

En la artikolo de s-ano Setälä mi trovis tri terminojn kritikindaj(n): *esponanto* por eksponento. Kvankam Zamenhof uzis la vorton, Wüster preferas eksponento, dum Plena Vortaro (unua eldono) eĉ tute ne mencias ĝin.

frekvenco = la nombro de periodoj (aŭ cikloj) en unu sekundo (Plena Vortaro);

frekventi = ofte venadi, vizitadi, ĉeestadi, kutime interrilati kun (P. V.). Mi kredas ke estas malkonsilinde uzi ĉi tiujn vortojn kun la senco: ofteco, ofta. Tio ĉi estas sklava imito de pluraj naciaj lingvoj, kion ni laŭeble evitu.

W. P. R.

FILMSTRIOJ KUN TEKSTOJ EN ESP.

Eldonita: Grekujo, Araboj, Siamo, Javo 1 kaj 2, Trans-himalajo, Sov. bestoj Afriko, vizaĝo terglobo, Marvoj. Indonezio, Nilolando, Borneo, Zelando, Palestino 1 kaj 2, Tibeto, Indianoj-Eskimoj, Laponoj-Finnoj, Danujo. Spec. libretoj: Mistiko kaj Magio en Tibeto, Eskimoj, k.a., Prop. de Esp. (Dr. Székely). Interesiĝantoj petu senpagan prospekton ĉe: **Esperanto Film-Grupo, Antwerpsestr. 45, BERGEN-op-ZOOM, Ned.**